

***La dona veloç* - Imma Monsó**

Cada novel·la d'Imma Monsó tracta la família des d'una òptica diferent: *Tot un caràcter* és la novel·la de la mare; *Un home de paraula*, la del marit. *La dona veloç*, es pot entendre com la novel·la del pare. Cadascuna dibuixa una constel·lació de parents i amics, però hi predomina una figura, que en el cas del pare és la més enigmàtica, la més subjecte a malentesos.

La filla considera que la vida es divideix en “Coses que fan perdre el temps” i “Coses que, malgrat que fan perdre el temps, s'han de fer”. Com a personatge, se situa als antípodes del zen, ja que en comptes de viure amb intensitat el moment, sempre està pendent del que el succeirà: no fa les coses per fer-les, sinó per haver-les fet. Potser per això està convençuda que “El diàleg fa perdre un temps preciós que el monòleg estalvia”. Amb aquest punt de vista més aviat umbilical, no és estrany que es formi idees errònies sobre la gent que l'envolta.

I, amb tot, *La dona veloç* és més una novel·la de converses que no pas d'accions. Quan es mor un personatge, no importen tant el moment ni la causa, ni menys encara la cerimònia de l'enterrament, sinó les consideracions que suscita en altres personatges. Així, el penúltim capítol –que podem entendre com el clímax de la novel·la- està format per un diàleg de cinquanta pàgines a l'entorn del passat. Assumim que aquesta organització respon als interessos de l'autora, que dóna més importància a la xarxa de relacions que no pas a la successió de fets.

Les entrevistes i les informacions sobre aquesta novel·la posen l'èmfasi en els usos socials del temps, en la feminització de la premsa, en tot de qüestions sociològiques sovint tractades per presumptes novel·listes que en realitat són filòsofs de cap de setmana, gestors d'estereotips, moralistes amb pell de xai. Sobretot que ningú es pensi que *La dona veloç* pertany al sinistre subgènere de l'autoajuda. Rotundament no: és una novel·la, i per tant no dóna respostes, ni tan sols planteja preguntes capcioses ni dicotomies, sinó que fa desfilar una petita part del món davant els nostres ulls, que ja és molt, sobretot quan es fa d'una manera convincent.

Com les novel·les anteriors d'Imma Monsó, *La dona veloç* és un desplegament harmònic de capacitat d'observació, humor i geni de la llengua. Els personatges, com és habitual, mostren una elevada concentració de neurastènies, manies i trastorns –en aquest cas, relacionats amb el temps-, que pot acabar convertint-los en caricatures. De fet, no és una novel·la estrictament realista (si és que aquest gènere existeix), sinó una

comèdia agredolça, un guió de Woody Allen sense acudits fàcils però amb psiquiatres contradictoris i rèpliques memorables .

Sigui com sigui, continuo pensant que el millor llibre de l'autora, on conflueixen magistralment les vivències i els recursos literaris, és *Un home de paraula*. Després va venir un breu llibre de transició, *La tempesta*. Amb *La dona veloç* assistim a un replantejament, a una superació i també a un canvi d'editorial. A hores d'ara, ja podem afirmar que aquest és un dels millors llibres que han guanyat el premi Ramon Llull, el més ben dotat de la literatura catalana. Potser som davant un canvi de paradigma: una bona manera d'afrontar els mal temps seria que els grans premis els guanyessin grans llibres.